

Гитчеликден юйретиуню уллу магъанасына тюшюне

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.
Министр айтханыча, КъМР-ни Билим беруи, илму эм жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерство чыгъаргъан буйрукъгъа тийишлиликде школгъа дери билим беруиуну федерал кырал стандартларын (ФГОС) сингдириуню планы къабыл кѳрюлгенди. Аны чеклеринде садланы таматаларыны эмда ишчилерини билимлерин игилендириуню эм квалификациялырды ѳдюрюню жаны бла иш кыралгъанды.

Сѳз ючюн, 4186 педагогдан бююнлюкде 988 устаз профессионал билимлерин игилендириуню, 3198 адамны да квалификациясы ѳдюрюлгенди. Алай бла школгъа дери билим берген кырал эм муниципал учреждениялары таматалары бла анда ишленгенлени барысыны да билимлерини игилендириуню. Бююнлюкде ФГОС-ну излемле-

рине тийишли юйретиу-окутуу керекле бла сабий садланы жалаанда 88,7 проценти жалчытылынды. Министерство муниципал власть органла бла бирге 1-7 жылгъа дери жыл санда сабийлени окутуу жерле бла жалчытыуу бурулган жумушлары толтургъанларына да къарамай, очередьде 1805 сабий бардыла.

КъМР-ни Парламентини спикерини орунбасары **Жанатайлыны Салим** энчи иели сабий садлада ФГОС-ну излемлери къалай толтурулгъанларына контролну ким этгени билерге суйгенди. Нина Емузова айтханыча, хакъ тѳлюню подшошей системасында ахчаны къоратыуну низамы шарт белгилениди. «Учрежденияны ырыскы базасы ючюн кырал кыргырмайды, бу жумушлары аны иелери толтурадыла. Биз а билим беруи программа ючюн жууаплыбыз.

Анга контролну уа Билим беруи, илму эм жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерство толтурады», - дегенди ол.

Депутатла, докладны сюзѳ, садланы врач-диетологла, медсестрала бла жалчытыуну, бир-бир прогимназиялары школгъа дери билим берген учреждениялагуа бурууну, юйорле бла ангылатуу иш бардыргъан пунктлары хайырлылыкларыны юслеринден хапар излегенди. Балаларын садикге журютгенлери ючюн ахчаны кѳбейтирге белгилениди деген соруугъа жууап бере, Нина Емузова айтханыча, хакъ тѳлюню подшошей системасында ахчаны къоратыуну низамы шарт белгилениди. «Учрежденияны ырыскы базасы ючюн кырал кыргырмайды, бу жумушлары аны иелери толтурадыла. Биз а билим беруи программа ючюн жууаплыбыз.

учреждениялары кырау проблема къалай тамалланганын соргъанды. Министр бу вопрос Шимал-Кавказ федерал округну регионларыны асламына магъаналы болгъанын чертгенди. Алай бююнлюкде федерал бюджетден бу жумушлагъа ахча бѳлюнмейди. Яслидеде уа энчи инфраструктура кыралыргъа, алада бийик квалификациялы специалистле ишлерге керекдиле.

Татьяна Егорова жыйылууну ахырында Нина Емузовагъа тынгылы доклад этгени ючюн ырызлыгын билдирип, мындан ары ишинде жетишимле тежегенди.

Кенгеш КъМР-ни Правительство-суну, Билим беруи, илму эм жаш тѳлюню ишлери эмда Къурулуш эм ЖКХ жаны бла министерстволаргъа тийишли эсгертиле къабыл кѳрюу бла бошалгъанды.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Жаш тѳлюню жумушлагъа не къадар тири къошаргъа

КъМР-ни Жамауат палатасыны Советини кезиулю жыйылуунда аны иши, миграция, коммерциялы болмагъан организациялары советин кырау бла байламлы соруулагуа къаралгъанды.

Жыйылуу палатаны председатели Хазратали Бердов бла республиканы Айырыу комиссиясыны башчысы Вячеслав Гешев бирге ишлеуню Юсунден келишимге кѳл салгъанлары бла бошалгъанды. Вячеслав Мицевич, мында «исси» телефон ыз къачан да ишлегенин эсгерге, граждандла аладан тарыкъмазча этерге сѳз бергенди.

Миграция бла байламлы чыкъгъан проблемаланы кетериу жаны бла не мадарла этилгенлери юсунден Николай Маслов билдиргенди. Ол айтханыча, ала комиссияны жыйылуунда, «тѳгерек столда» да сейирлери болгъан министрстволаны, органланы келечилерини къатышулары бла бу сорууну терениден тинтгендиле. Бююнлюкде уа битеу предложениялары, башламчылыканы сюзери иши къаууму кыраула турады, аны эсеплерине кѳре уа резолюция жарашдырыллыкды.

Аслам эс палатада Жаш тѳлю советни къауумун кыраулагуа бѳлюнгенди. Аны башчысы Гуппойланы Тимур аны кенгертирге кереклисин

чертгенди. «Бизге документлерин социальный иш бла кюреширге излеген 62 адам келтиргенди. Ол а болгъан жерледен эки керѳге кѳйдю. Анкеталарын тинтгенде, жаш адамлары чыкъгъан проблемалагуа энчи оюмлары болгъанларына тюшонгенбиз, бек биринчи, аланы усталыкларына, тутхан ишлерин къалай билгенлерине къарагъанбыз. Аны ючюн Жаш тѳлю советге 41 адам кирча этеригизни тилейбиз», - дегенди ол.

Хазратали Бердов бу башламчылыкны къабыл кѳргенди. «Жамауат палатада не къадар кѳп жаш адам болса, ол къадар игиди. Биз социальный жашаууа къатыштыргъа суйгенлеге ачыкъ болургуа, аланы бу излемлерине себеплик этерге керекбиз», - деп къошанды ол.

Андан сора, Къабарты-Малкъар Республиканы толтуруучу органларында эм иги жамауат совет деген конкурс кыраууну да къабыл кѳргенди. Николай Маслов быллай эришюу аланы ишлерин тиритилерге болуштуругун белгилегенди. Жылны ахырында уа

хорлагъанла къууанчы халда саугъаланырыкъдыла.

Москвада Мерзляковский орамгъа аны алгъынны Мамстрюкович деген атны къайтарыуну эмда анда полковдец, кырал кылулукчу Дмитрий Мамстрюкович Черкасскийге эсгертемсин салууну юсунден башламчылыкны да палата къабыл кѳргенди. Бу ишни жашауда бардырыргъа палатаны болушлугун адыгъланы жамауат биригуелери излегенди. Аны келечилерини Жилаби Калмыков дагыда ала Нальчикде орамланы бирине бу атны атаргъа боллугун, алай шахарны администрациясы аны артыкъ огурамагъанын айтханды.

Хазратали Александрович палатаны жанындан себеплик этилген, алай Дмитрий Мамстрюкович Черкасский къалай ишле бла белгиле болгъаныны, аны жашауу эм урууну жолуну юсунден асламлы информация органланы юслери бла халкъгъа билдирирге кереклисине эс бургъанды.

Палатаны онуюу къалай толтурулгъанына уа контрол этюу жамауат экспертиза эмда правонизам жаны бла комиссияны башчысы Ануса Целоусова боюнуна салынганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

КОНФЕРЕНЦИЯЛА

Эки союзну да таматалары алышынгандыла

Къырал концерт залда Тиширыулары республикалы союзну конференциясы болгъанды. Аны КъМР-ни Башчысыны экономика вопросла жаны бла кенгешчи Уяналаны Аминат ахчанды эм бардыргъанды. Жыйылуугъа толтуруучу власть органлары, жер-жерли самоуправленияны, жамауат организациялары эмда асламлы информация органланы келечилери къатышхандыла.

Аминат Муктаровна, Тиширыулары республикалы союзну **Раиса Чарыуановна Шорова** башчылык этип тургъанын, алай ол саулуугу осалгъа кетгени себепли бу кылулукдан эркин этерлерин тилегенин билдиргенди. Союзгъа жангы тамата айырыр мурат бла президиум, мандат, редакция, санау комиссияла, секретариат да сайлангандыла.

жангы таматасына **Ирина Борисовна Кауфова** кѳргюзюлгенин билдиргенди. Жыйылгъанла аны къабыл кѳргендиле.

Тюне Пенсия фонду Къабарты-Малкъарда бѳлюмоню мекамнында Пенсиячылары республикалы союзну конференциялары кезиуонден алгъа бардырылгъанды. Ол кесини ишин бу жер-жерли организацияны алгынны таматасы Черкесланы Маштайны жашы Георгийни бир минутну шот туруп эсгерюден башланганды.

Жыйылуугъа КъМР-ни власть органлары, Парламентини, жамауат организациялары келечилери, асламлы басма органла ишлеген

ствосуну Председателини орунбасары **Владимир Битоков**, жангы председателини алгышлап, республиканы онуючулары союзну ишине хар жаны бла да себеплик этериклерине ышандыргъанды.

РФ-ни Пенсия фонду КъМР-де бѳлюмоню башчысы **Николай Бакон** а жангы таматаны ол башчылык этген коллективни атындан алгышлагъанды. «Биз, союз ишлегени бла къалмай, мындан ары да кюч ала бырырча этер ючюн кырдан келликни аямазлыгыбызгъа сѳз берѳме», - дегенди.

КъМР-ни Парламентини комитетини башчысы **Борис Паштов** а, Мурат Тхазапжиевни тамата тѳлю уста таныгъанын айтып, кеси да политикада биринчи атламыларын аны башламчылыкны бла этгенин билдиргенди.

Черкесланы Георгий башлагъан иш бютюдн тирилгенине ышанганын да айтханды. «Хар бирибиз да адамгъа таплыкъгъа, жѳнгерлибизни ѳрге къайырып, тынгылы ишлерге керекбиз», - дегенди.

ле да къатышхандыла. Анда жангы бир жумуш тамамларыгъа керек эди - жангы председателини айырыу. Кенгешчи къаууму оюмун жыйылгъанла къабыл кѳрюп, ачыкъ кѳл кѳрюуу бла Пенсиячылары республикалы союзну башчысына **Мурат Тхазапжиевни** айыргъандыла.

Ахырында Мурат Тхазапжиев сѳлѳшгенди. Залда олтургъанла анга бу уллу борчуну ышанганыларына жорек ырызлыгын билдиргенди. «Сѳзсюз, быллайда олтургъан кимни да союзгъа башчылык этерге къолундан келлик эди. Сиз аны манга ышанган эсегиз а, мен айыпсыз ишлерге кюреширме.

Кертиди, бир адамны хар затны да тап этерге къолундан келлик туюлдо, аны себепли сизни болушлугуугъа да бек ийнама. Республиканы айнтытуугъа, пенсиячыларыбызны жашауну бир кесек окуна да тап этер ючюн къолдан келгенин арыкъ туюлме», - дегенди.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Конференциягъа къатышхандыны тилеклери бла иши къауум да айырылгъанды. Анга уа КъМР-ни Парламентини комитетини председатели **Светлана Азикова**, КъМР-ни Правительство-суну Председателини орунбасары - билим беруи, илму эмда жаш тѳлюню ишлери жаны бла министр **Нина Емузова**, Правительство-суну Председателини орунбасары - саулуук сакълау министры **Ирма Шетова**, КъМР-ни Жамауат палатасыны председатели **Хазратали Бердов**, Уяналаны Аминат, КъМР-ни просоюз организацияларыни биригуеюню башчысы **Фатимат Амшкова** киргендиле.

Ызы бла Тиширыулары союзну правлени да айырылгъанды. Аны санына жыйырма бла беш адам киргенди. Ол къауумгъа залда олтургъанла бир кибик ырызлыкъда кѳл кѳтюргендиле. Андан сора ала председателини сайлаууа киришгендиле. КъМР-ни Тиширыуларыны союзну правленини члени **Лидия Дигешева** союзну

Нина Емузова уа Ирина Борисовнаны эрттеден таныгъанын, ол сфыфаты, актылы бла да айырымалы болгъанын чертгенди. Аны боюнуна салынган бу жууаплы жумушуну бет жарыкълы тамамларыгына ишегим жокъду, дегенди. **Уяналаны Аминат** да жангы айырылган къауумгъа, битеу тиширыулагуа да саулуук, насып, республикагъа уа жашауу, тынчылыкны жашауу тежегенди.

Конференцияны ахырында Тиширыулары республикалы союзну уставына ыйыкъны ичинде жангы тюрлениуле кийирге кереклиси айтылгъанды.

Мурат Тулевичи союзну Чегем районда бѳлюмоню башчысы Къабардокъланы Махти алгышлагъанды.

Ахырында Мурат Тхазапжиев сѳлѳшгенди. Залда олтургъанла анга бу уллу борчуну ышанганыларына жорек ырызлыгын билдиргенди. «Сѳзсюз, быллайда олтургъан кимни да союзгъа башчылык этерге къолундан келлик эди. Сиз аны манга ышанган эсегиз а, мен айыпсыз ишлерге кюреширме.

Кертиди, бир адамны хар затны да тап этерге къолундан келлик туюлдо, аны себепли сизни болушлугуугъа да бек ийнама. Республиканы айнтытуугъа, пенсиячыларыбызны жашауну бир кесек окуна да тап этер ючюн къолдан келгенин арыкъ туюлме», - дегенди.

ХОЛАЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Къабарты-Малкъар Республиканы Жамауат палатасыны членлерини гражданданы приѳмгъа алыуну графиги

(2016 жылда 1 мартдан 31 дери)

1 март	10:00-13:00	Хафицѳ Мухамед Мусабиевич	77-27-46
1 март	14:00-17:00	Хаконов Мурат Хазреталиевич	77-28-44
	10:00-13:00	Хугуйланы Ханайфийни къызы Светлана	77-27-46
2 март	14:00-17:00	Целоусова Ануса Азаматовна	77-27-46
	10:00-13:00	Шабаев Леви Меирович	77-68-23
3 март	14:00-17:00	Шапкина Любовь Анатольевна	77-27-46
	10:00-13:00	Шарданов Нодар Абуевич	77-27-46
4 март	14:00-17:00	Шихабахов Мухамед Хабасович	77-27-46
	10:00-13:00	Энейланы Узейирни жашы Махмут	77-27-46
9 март	14:00-17:00	Этуева Залина Хамидбиевна	77-67-62
	10:00-13:00	Абшаланы Тахирни жашы Магомет	77-28-44
10 март	14:00-17:00	Атмырзаланы Мажитни жашы Магомет	77-27-46
	10:00-13:00	Ашибокова Дамира Арсеновна	77-27-46
11 март	14:00-17:00	Бажев Доти Мустафович	77-27-46
	10:00-13:00	Белова Наталья Сергеевна	77-27-46
14 март	14:00-17:00	Беппайланы Узейирни жашы Суфиян	77-68-23
	10:00-13:00	Битов Хачим Ахмедович	77-27-46
15 март	14:00-17:00	Бобылев Валентин Николаевич	77-68-23
	10:00-13:00	Булатов Арсен Хабижѳевич	77-27-46
16 март	14:00-17:00	Вороков Владимир Халидович	77-27-46
	11:00-13:00	Гаданов Залим Шалауатович	77-67-62
17 март	14:00-17:00	Гешева Фатима Аюбовна	77-27-46
	10:00-13:00	Гуппойланы Борисни жашы Тимур	77-67-62
18 март	14:00-17:00	Дадашев Агабаба Айдын оглы	77-27-46
	10:00-13:00	Дзасежев Хазратали Олиевич	77-68-23
21 март	14:00-17:00	Жанимов Руслан Мухамедович	77-27-46
	10:00-13:00	Зумакъулланы Мустафаны жашы Асхат	77-28-44
22 март	14:00-17:00	Иванов Петр Мацович	77-28-44
	10:00-13:00	Калмыков Жилаби Адальбиевич	77-27-46
23 март	14:00-17:00	Канунников Анатолий Данилович	77-27-46
	10:00-13:00	Къараланы Шарафудинни жашы Расул	77-27-46
24 март	14:00-17:00	Кишукова Ирина Музафаровна	77-68-23
	10:00-13:00	Колесников Юрий Александрович	77-28-44
25 март	14:00-17:00	Котлярова Мария Абрамовна	77-67-62
	10:00-13:00	Кочесова Александр Беталович	77-27-46
29 март	14:00-17:00	Кушхова Зарема Мухамедовна	77-67-62
	10:00-13:00	Любуня Николай Григорьевич	77-27-46
30 март	14:00-17:00	Мазлов Руслан Беталович	77-28-44
	10:00-13:00	Маслов Николай Александрович	77-68-23
31 март	14:00-17:00	Машуков Хасанни Хамидович	77-28-44

КъМР-ни Жамауат палатасыны Председатели **Бердов Х. А.** гражданданы приѳмгъа хар базар кюн сагъат 10-дан 13-ге дери бардырады (анга алгъадан **77-69-93** телефон номерге сѳлѳшип, жазылыргъа тийишлиди).

Жамауат палатаны Председателини орунбасарлары приѳмну бу заманда бардырадыла:

Федченко Л. М. - хар геуюрге кюн сагъат 14-ден 16-гъа дери (тел. 72-07-80);
Атталаны Ж. Ж. - хар орта кюн сагъат 14-ден 16-гъа дери (тел. 42-05-20)

ТѳГЕРЕК СТОЛ

Медицина учреждениялары кадрла бла жалчытыуну амаллары излегендиле

КъМР-ни Саулуук сакълау министерствосуну Жамауат совети КъМКЪУ-ну медицина факультетин бошагъанлары иш бла жалчытыу вопрос бла байламлы «тѳгерек стол» бардыргъанды. Анга республиканы Правительство-суну Председателини орунбасары - саулуук сакълау министр **Ирма Шетова**, Парламентини депутаты **Беслан Назранов**, къауум медицина учреждениялары тамата врачлары, сагъынылган советни келечилери эм студентле да къатышхандыла, деп билдиргендиле ведомствону пресс-службасындан.

Аллындан Ирма Шетова жыйылгъанлагъа саулуук сакълау учреждениялары ишчиле бла жалчытыу не халда болгъанын айтханды. Ол билдиргенге кѳре, бу сферада бююнлюкде онеки минген аслам адам урунады. Ол санда 3353 врач. Орта эсеп бла алып тергенде, бизни республикада он минг адам, медицина специалистле бла 39 процентге жалчытылынадыла. Саулай кыралда уа бу кѳрюмдю кѳп къалмай 49 процент болады. Врачланы саны бегирекде 2010-2012 жыллада азайгъан эди: 3333-ден 3183-ге дери. Бурунну жыл а бу сферада 3353 специалист бар эди.

Ирма Шетова билдиргенге кѳре, саулуук сакълау сферагъа энчи иели медицинадан 59 врач къайтханды, бирси регионладан а - онбири. Дагыда «Земский доктор» деген программаны хайыры бла 87 специалист иш бла жалчытылынганды. Энтта да жоз бла экиси интернатураны неда ординатураны бошап келгендиле. Алай бла медицина бѳлюм саулай да 596 жангы специалист къоллу болгъанды.

Бююнлюкде не тюрлю усталыклары болгъан врачла изленгенини юсунден айтханда, министр бегирекде педиатрла, терапевтле, анестезиолог-реаниматологла, рентгенологла, психиатрла, лаборанта эмда терк медицина болушлук тапдыргъан службаны ишчилери жетишмегенин белгилегенди. Юч жыл алгъа министерство окууугъа бешуеленни жиберген эди, бурунну жыл - онжети адамны, былтыр а - 51 (27 - интернатурга, 24 - клиника ординатурга). Алай озгъан жыл аллай бир целевой

жер болгъанлыкыгъа, ол амал бла жалаанда онтогуз адам хайырланганды. Бу шарт, Ирма Шетова оюм этгенге кѳре, специалистле СКФО-ну вузлары угъай, Москвагъа неда Санкт-Петербургда барыргъа суйгенлери бла байламлыды. Алай ол шахарлагуа шѳндю квотала жокъдула.

Жамауат советни члени, КъМР-ни Жаш тѳлю правительство-суну саулуук сакълау министр **Булат Шокаров** университетни медицина факультетини 4-чу - 6-чы курсларыны студентлерини арасында соруула бардыргъанын билдиргенди. Ол айтханга кѳре, аланы алтымыш процентден асламысы энтта да усталыкъ сайламагъандыла. Башхалары уа акушер-гинеколог неда стоматолог болургуа суйгенлерин белгилегендиле. Алай бу усталыкыда бююнлюкде кытылык болмагъаны алагуа иш табаргъа чырмау этерикди.

Студентледе ким болуп эмда кыдай ишлерклерини юсунден артыкъ ангылаулары болмагъанына да эс бургъанды Шокаров. Ол кеси

уа эндовакуляренни хирург болургуа суйгеннин билдиргенди. Бу актылыгъа жаш Тамырлагъа бакъжан регион арада эндовакуляренни тинтиу амаллары бѳлюмоню таматасы Марьяна Акбашеваны башчылыгында санитар болуп урунган кезиуонде келгенди.

Жыйылууда айтылган затланы юсю бла Жамауат совет къауум предложенияла бергенди. Ирма Шетова да тамата врачланы студентле бла тубешип, алагуа бегирекде изленген усталыклары юсунден толу хапар айта турургуа, презентацияла, экскурсияла бардырыргъа да чакыргъанды. Советни башчысы **Мурат Уметов** ординатурада бла интернатурада окуй тургъанлары районлада больницалагъа волонтерлача ишлерге чакырыргъа болуугъа эс бургъанды. Жаш адамлагуа усталыкны сайларгъа тюрлю-тюрлю кружокла да себеплик этериклерин белгилеген эди.

Басмагъа **ОМАРЛАНЫ Мурат** хазырагъанды.

ЭЛЛЕРИБИЗ: ТЮНЕНЕ, БЮГЮН, ТАМБЛА

Къаяла къучагында, ариу ёзенде орналган махтаулу Бабугент

Ёмюрлени саркъуунда къыралла чачыла, жангылары къурала, жашау да тюрлене барады. Алай адамла жерлеринде къаладыла. Къаллай тюрлениуле болсала да, халкъга ашарга, жашарга керек болады. Бюгонлюкде миллет кесин къалай кечиндире болур, тау журтларыбызда не жумуш тындырадыла, не бла кюрешедиле? Андан бир хапар билейик деп бийик таула къюунда, малкъар, холам-бызынги череклери бирге къошулган кенг ёзенде орналган ариу элибиз Бабугентте барабыз.

Ата-бабаланы журту

Тюз киргенлей, тазалыкъга эс бурдукъ. Асфальт салынган орам бла администрацияга бардык, атылып турган къагыт журттак окъуна кёрмедик. Бири бирине ушамаган, тюрлю-тюрлю ташладан къаланган хуналарына къарай,

жолоучу В.Миллер тингенди эм Орусбийланы кешенеде дегенди.

Алайдан бироз энигерек келип, бурунгу обала бардыла. Ала да XIV-XVI ёмюрленден саклангандыла. Андан кечирек заманлада Бабугент тийресинде къауум гитче эл

сукъланып бардык. Хар бири да кесича тюрлю. Бу материал бла хайырлана биледиле эли усталары. Аланы сындырып, жонуп, бир бирине тап келиширди орнатадыла. Къарасаңг, бояу бла ишленген суратлаа окъуна ушайдыла, орамланы айбатлыкларына ариулу къоша.

Элни администрациясыны башчысы Османланы Мухтар бизге бет жарыкълы тубейди. Ол тийрени тарыхыны юсюнден кеп хапарла жыйганды. Ала бла бизни шагъырей да этгенди.

Мечиланы Казимни эсгертемеси.

болганды, ол санда Жанхотланы, Жюноийокъланы, Бёзюланы турган жерлери.

Жангырыу

Совет власть тохташхандан сора, 30-чу жыллада Бабугентде агъач завод ишленеди. Аны биринчи таматасы Улбашланы Къасай эди, парторгу уа - Османланы Темирбаш. Ол заманда мында 35 ююр жашай эди. Ала асламысы Мухотдан болгандыла. 1938 жылда уа эл Холам-Бызынги районнга къа этгенди.

Бабугент деген сёз тюрк тилден ата-бабаланы журту деп кёчюрюледиле. Археологлары айтыуларына кёре, I-II ёмюрленде бу тийреде аланла жашагандыла. Алайлада эски обала анга шагъатдыла. Дагында былайда XIV-XVIII ёмюрленден къалган къауум эсгерте табылганды. Ол санда Чирик кёл тийресиндеги килиса. Аны оюлган хуналарын, таш къабыргаларын 1947 жылда белгили алим Е.Н. Крупнов тинген эди.

Малкъар черегини сол жанында жюзге жууукъ эски къабыр табылганды. Ала да XIV-XVI ёмюрленден къалгандыла. Шёндюго интернет тийресинде кешене бар эди. Алайда журтла ишленип тебирегенде, аны ойгандыла. Аны 1889 жылда белгили алим,

шулады. Аны арасы шёндюго кадет школ болган жерде эди. Уллу Ата журт уруш башланганда, элден къазауатха 27 жаш кетеди. Аладан жетиси къайтады. Къалганлары сермешледе жан бергендиле.

Кёчюнчюлюкден къайтхандан сора, 1957 жылда 19 мартда мында Н.С.Хрущёв атлы колхоз къуралады. Биринчи председатели Мокъланы Дока эди. Бир айдан аны эл Советни таматасына кёчюредиле. Орунну уа Гыдайланы Къараны саладыла.

Ара мюлкде эки жюзден артыкъ адам урунганды. Башха жерледеча, малчылык, жерчилик бла кюрешгендиле. Колхозну бек уллу жетишмелери Мускулланы Ибрагим башчылык этген кезиуде болдурул-

гандыла. Ол чакъда элни хар адамына иш табыла эди. Къуру агъач заводда юч жюзден артыкъ эр киши, тишируу ишлегендиле.

1959 жылда орта школну къурулушу бошалды. Бираздан интернат хайырланлыгыга бериледи. Тёрт жылдан ара мюлкню правлени жангы мекямга кёчеди. Бюгонлюкде элни администрациясы андады. Ол кезиуде дагыда хамам, ётмек биширген жер, сабий сад, «Чирик кёл» турбаза, «Черек» ресторан, амбулатория, музыка школ, клуб, тигуу этген юк соелгендиле. Алтмыш биринчи жылдан башлап агъач мюлкде урунган лага заводдан узакъ болмай эки къатлы, кеп фатарлы он юк бериледи.

дыла. Кёбюсюн телевизорда кёрюп къууанганбыз.

Элде миллет тепсеулеге да уллу эс бурулганды. Бу ишни уа Къудайланы Мухтар, Османланы Лида, Анатолий Шхаумезов, Башийланы Мурадин, Арсен Жабраилов бардыргандыла. 1979-1983 жыллада «Бабугент» тепсеу къауум, тюрлю-тюрлю фестивальлаа къатышып, сыйлы саугъалаа тийишли бола турганды.

Башийланы Мурадин къураган «Инай» жыр-тепсеу къауум 1992 жылда республикалы эришуде хорлаганды. Андан сора да, бу жаш къураган «Умут-Ай» ансамбль Тюркде халкъла аралы фестивалда махтаулу болганды. Мурадин кеси да бек уста саугъачуладан бириди. 1998 жылда аллай усталаны

Элни кёрюмдюсю.

тойюшден да секция барды. Аны таматасы Герийланы Хусейди. Бери жюриген жашланы Кёбюсюн клубун энчи айтыр-Болгарияда боксдан дуняны биринчилигинде хорлаганды.

Тренер Туменланы Хусейни «Бастиян» клубун энчи айтыр-Туменланы Бийберт 2014 жылда Болгарияда боксдан дуняны биринчилигинде алчы болганды. Бёзюланы Ислам бла Харун боксдан Россейни призёрларыдыла. Туменланы Альбертти уа Россейден тышында да иги танийдыла. Хар сермешинде хорлам келтирген жаш бла битеу малкъар халкъы,

«Логоваз» футбол команда.

Жыргъа, тепсеуге устала

Элде культура жаны бла уллу атламла этилген эдиле. 1979 жылда мында «Таулу жашла» жыр-инструментли ансамбль къуралады. Аны жыргылары, къобузулары бу адамла эдиле: Акыланы Магомед, Гадийланы Мухарбий бла Борис, Батчаланы Муталиф, Хапаланы Хасан, Надежда Никифорова, Людмила Линкевич, Чыгырланы Салих.

Мақытланы Арсен «Танг жулдучукъну» къураган эди. Аны биргесине Акыланы Хасан, Чочуланы Хусейин, Къараланы Аныуар, Шунгарланы Мазан болгандыла. Сексен бешинчи жылда уа Арсен «Бабугент» ансамбльни къурайды. Аны аты республикадан тышында да айтылып турганды. Бир кезиуде мында Текуланы Амур, Черкесланы Герман, Гочияланы Расул, Акыланы Хасан, Асанланы Аслан, Шунгарланы Хамит, Къараланы Аныуар да болгандыла. Жашла жюзден артыкъ жыр жаздыргандыла. Ансамбль Россей даражада бардырылган фестивалы лауреаты да болганды.

Аладан сора да, Бабугентде «Чирик кёл», артда «Элия» жыр къауум да къуралады. Аны таматасы Мокъланы Даниял эди. Биргесине Бёзюланы Алим, Нёгерланы Владимир, Атабийланы Рашид, Къараланы Марат, Ахматланы Азвор, Бёзюланы Мурат, Хуболланы Малик, Башийланы Мурадин, Рустам Дзуганов, Нёгерланы Халида, Чочуйланы Жаннета, Атабийланы Жаннета, Тюменланы Айтат болгандыла. Была да жюзден артыкъ жыр жаздырып, жырлап турган-

Рекордла тохташдырыу

Бабугентчиле республиканы жашауна тири къатышадыла. 2002 жылда КъМР-ни къыралыгыны юнюн белгилегенде, Акыланы Хасан Чирик кёл тийресинде узунлугу 110 метр болган шишик биширгенди. Ол Гиннесни китабына тошгенди. Дагыда бу жаш 3-метрлик хычин, узунлугу 12 метр болган жёрме биширгенди.

Бу элде спортха хар заманда да эс бурулганды. 1962 жылдан бери футбол командасы барды. Эллине аны бла бек ёхтемленеди. Биринчи аты «Алгъа» эди. Тюрлю-тюрлю даражада бардырылган эришуде къатыша, алчы жерлеге тийишли бола турганды. 1994 жылда Османланы Хусейни жашы Элдарны болушлугу бла «Логоваз» футбол къауум къуралады. Тренерлери - Атабийланы Алий, менеджерлери уа Бёзюланы Махмут.

1998 жылда уа каратени кёкусинкай тюрлюсюнден Османланы Мухтарны башчылыгында «Оками» клуб ачылганды. Анда жарау этгенлени къаууму КъМР-ни, Россейни чемпионлары болгандыла. Мында аскер къол

Школда дерс барган кезиу.

республикабыз да ёхтемленеди. Арт жыллада уа бабугентчи къызла волейболдан даражалы эришудеге къатышып, уллу жетишмелеге жетип, эллилерин къуандырып турадыла. Аланы тренерлери уа Мақытланы Арсенди.

Бусагъатдагы жашауа кеслерин келишдире

Болсада элни жашауу культура, спорт бла чекленип къалмайды. Бабугентчиле алгын малчылыкда, жерчиликде уруна, ахшы кёрюмдюлери бла махтауа тийишли болгандыла. Тау жайлыклада тууарла, къойла жайып, къыралга мардасындан артыкъ сют, жау, бишлакъ, жюк ётдюрюп тургандыла. Ёзенде жерлеринде уа мирзеу ёсдюргендиле.

Энди ол къырал чачылды, жашау да тюрленди. Адамлаа жангы болумлаа кеслерин келиширлеге керек болду. Терк къармашыла арбазларында тюкенле, агъач цехле ачдыла.

Тишируулары бир къаууму, Чирик кёл тийресинде базарга жюриюп, сатуу этедиле. Анда аш юйледе ишлейдиле. Алгынча болмаса да, мал тутанла, мирзеу ёсдюргенле да бардыла. Тышына кетип жубанган жаш адамланы юслеринден да эшитибиз. Эринмеген кесине иш мажарады.

Бабугентни бюгонгю юнюню юсюнден айтханда, мында алты жюзден артыкъ юк барды. Юч минг бла жарым адам жашайды. Элде администрация, амбулатория, интернат, агъач мюлк, школ, Маданият юй, почта, сбербанк, спорткомплекс, межит, жаш тёлу ара, музыка школ, эки сабий сад, турбаза, базар, кафеле, тюкенле бардыла.

Амбулаторияны таматасы Акыланы Захида Москвада эки жыл ишлеп келгенди. Борчун анылаа, иш кёллю адамды. Ол айтханга кёре, мында къанлары кётюрлююп къыйналганла, санлары аурганла асламдыла. Алаага тийишлисича багъадыла. Ауур саусуланы район больницага жатдырадыла.

Быйыл 800 сабийге бла 300 абадан адамга сууук аурууладан кёжау дарман салынганды. Мында алты адам урунады. Ол санда сабийлеге къараган врач Наталья Мусаева, тиш доктор Къазийланы Адрахман, фельдшер Атабийланы Зула, медсестра Мокъланы Зоя.

Наталья Мусаева бек билли специалистди. Анга башха элден окъуна келип къаратадыла балаларына. Элибизге саугъады ол, - дейди аны юсюнден администрацияны таматасы.

Элни орта школуну юсюнден газетибизде жазыла турганды. Бери юч жюз бла алтымыш сабий жюриюйдю. Эки жыйрмадан артыкъ устаз ишлейди. Ала заманларын, билмилерин окъууладан аймайдыла. Таматалары Мокъланы Даниял компьютер класс да къураганды. Билим алдырырга тюрлю-тюрлю амалла излейди. Тёгерек-башны таза тутады. Школчула да бирча тизгинлиле. Тышындан келгени кёзю къууанды. Бу мектепни тауусхандыла Бабугентти атын айтдырган жашла бла къызла.

Библиотекада онсегиз минг китап барды. Ала барысы да тапкъалага жыйышдырылдыла. Излеген чыгъарманы къыйналмай табарыкъды. Аны таматасы Аппайланы Зарема айтханга кёре, бери келгенлени асламысы 9-11-чи классланы окъуучуларыдыла. Аланы бла жазычулары

лада билим бериу министри, Мокъланы Геляны жашы Магомед - КъМР-ни жашау журткоммунальней мюлк министри, Туменланы Хадисни жашы Мурадин - КъМР-ни Парламентини эки палатасындан бири таматасы, Хасанов Руслан Талович - 2012-2013 жыллада КъМР-ни Правительствосуну Председатели, Жеккеланы Махмутну жашы Аллахберди - юстицияны генерал-майору, КъМР-ни прокуроруну орунбасары, Улбашланы Исмайлыны жашы Мутай - Россейни сыйлы артисти, КъМР-ни халкъ артисти, Чечен-Ингушну халкъ артисти, Кючюкланы Шабазны жашы Магомед - КъМАСССР-ни халкъ артисти, РСФСР-ни халкъ артисти, Таукенланы Малкъарбийни къызы Галина - КъМАСССР-ни сыйлы артисткасы, РСФСР-ни сыйлы артисткасы, Къазийланы Асланмурзаны жашы Билял - айтхылык къобузчу, Атабийланы Мазан - белгили сыбизгычы, Каркаланы Кючюкуну жашы Мухарбий - 1971-1992 жыллада КъМР-ни Госстроюну председателини экинчиси, КъМР-ни баш архитектору, РФ-ни сыйлы архитектору, Улбашланы Хакимни жашы Абдуллах - РФ-ни Казначействосуну КъМР-де управлениясыны таматасы экинчиси, Акыланы Исмайлыны къызы Светлана - тарых илмуланы доктору.

Османланы Хусейни жашы Элдар - белгили предприниматель. Кёплеге болушханды, элине дайым жараганлай турады. Къауум жыл мындан алда спортзал ишлетип, бабугентчиле иги саугъа этгенди. Халкъга жараган ишле эте турады. Аллах ыразы болсун анга. Батчаланы Борисни жашы Арсен - «Союз такси» ООО-ну генеральный директору, Жангоразланы Байдуллахны жашы Мажит - малкъар драма театрын директору, КъМР-ни халкъ артисти, РФ-ни сыйлы артисти.

Быладан сора да, ара мюлкде ишлеп атларын айтдырган, элге, жамауатха жараган, кеп сабий ёсдюрген аналаны, Ата журтларын къоруулай жан берген кёлпене сагъынрга керек эди. Тийишли болуп, атлары эсгерилмей къалганлары ючюн кёллерине тиймесин. Алайда да, къаяла къучагында, ариу ёзенде орналган тау элибиз Бабугентни юсюнден хапарларыбызны бошайбыз. Жуюукъ заманда башха элибизни юсюнден айтырыкъбыз.

Тууган жерлерини атын айтдырганла

Бу элни юсюнден не къадар кеп айтсакъ да, артыкъ болуукъ тойюлдю. Хар адамыны юсюнден да уллу статьяла жазарга болуукъду. Бабугент-

Элни администрациясыны башчысы Османланы Мухтар.

ни юсюнден хапарыбызны бу айтылган бла чеклене, бир-бир кезиуде элни атын иги бла айтдырганла неда анга себеплик этгенледен къауум адамны эсгерейик. Ала быладыл: Мокъланы Гонайны жашы Хазрет - КъМАСССР-ни Баш Советини Президиумуну 1939-1941 жыллада председатели, Бёзюланы Танайны жашы Ахья - Кюнчыгышны тиллерини кафедрасыны таматасы, СССР-ни Илмула академиясыны Востоковедение институтуну профессору, Башийланы Огурулуны жашы Магомед - КъМАСССР-ни 1966-1983 жыллада министри, Батчаланы Роза, Ахматны къызы - КъМАСССР-ни 1975-1980 жыл-

ни юсюнден хапарыбызны бу айтылган бла чеклене, бир-бир кезиуде элни атын иги бла айтдырганла неда анга себеплик этгенледен къауум адамны эсгерейик. Ала быладыл: Мокъланы Гонайны жашы Хазрет - КъМАСССР-ни Баш Советини Президиумуну 1939-1941 жыллада председатели, Бёзюланы Танайны жашы Ахья - Кюнчыгышны тиллерини кафедрасыны таматасы, СССР-ни Илмула академиясыны Востоковедение институтуну профессору, Башийланы Огурулуны жашы Магомед - КъМАСССР-ни 1966-1983 жыллада министри, Батчаланы Роза, Ахматны къызы - КъМАСССР-ни 1975-1980 жыл-

Туменланы Альберт.

лада билим бериу министри, Мокъланы Геляны жашы Магомед - КъМР-ни жашау журткоммунальней мюлк министри, Туменланы Хадисни жашы Мурадин - КъМР-ни Парламентини эки палатасындан бири таматасы, Хасанов Руслан Талович - 2012-2013 жыллада КъМР-ни Правительствосуну Председатели, Жеккеланы Махмутну жашы Аллахберди - юстицияны генерал-майору, КъМР-ни прокуроруну орунбасары, Улбашланы Исмайлыны жашы Мутай - Россейни сыйлы артисти, КъМР-ни халкъ артисти, Чечен-Ингушну халкъ артисти, Кючюкланы Шабазны жашы Магомед - КъМАСССР-ни халкъ артисти, РСФСР-ни халкъ артисти, Таукенланы Малкъарбийни къызы Галина - КъМАСССР-ни сыйлы артисткасы, РСФСР-ни сыйлы артисткасы, Къазийланы Асланмурзаны жашы Билял - айтхылык къобузчу, Атабийланы Мазан - белгили сыбизгычы, Каркаланы Кючюкуну жашы Мухарбий - 1971-1992 жыллада КъМР-ни Госстроюну председателини экинчиси, КъМР-ни баш архитектору, РФ-ни сыйлы архитектору, Улбашланы Хакимни жашы Абдуллах - РФ-ни Казначействосуну КъМР-де управлениясыны таматасы экинчиси, Акыланы Исмайлыны къызы Светлана - тарых илмуланы доктору.

Османланы Хусейни жашы Элдар - белгили предприниматель. Кёплеге болушханды, элине дайым жараганлай турады. Къауум жыл мындан алда спортзал ишлетип, бабугентчиле иги саугъа этгенди. Халкъга жараган ишле эте турады. Аллах ыразы болсун анга. Батчаланы Борисни жашы Арсен - «Союз такси» ООО-ну генеральный директору, Жангоразланы Байдуллахны жашы Мажит - малкъар драма театрын директору, КъМР-ни халкъ артисти, РФ-ни сыйлы артисти.

Быладан сора да, ара мюлкде ишлеп атларын айтдырган, элге, жамауатха жараган, кеп сабий ёсдюрген аналаны, Ата журтларын къоруулай жан берген кёлпене сагъынрга керек эди. Тийишли болуп, атлары эсгерилмей къалганлары ючюн кёллерине тиймесин. Алайда да, къаяла къучагында, ариу ёзенде орналган тау элибиз Бабугентни юсюнден хапарларыбызны бошайбыз. Жуюукъ заманда башха элибизни юсюнден айтырыкъбыз.

Бетни басмага ОСМАНЛАНЫ ХЫЙСА хазыраганды. Суратла авторундула.

Турнир

Тырныаузда «Геолог» спорт саулуук сакълау комплексде Мызыланы Мухтарны хурметине юч ыйыкны ичинде гитче футболдан төрели турнир бардырылганды. Анга Россейни кеп жерлеринден келген онтөрт команда кыатышканды.

Турнирны баруу халындан хапар айтырдан алгъа Мызыланы Ануарны жаша Мухтарны юсюндөн бир кыауум шарт билдириуно тий-

шартны келтирейик: 2009 жылда жандаурлукъга 15 миллион сом бөлгенди. Аны хурметине эришиуле бардырыллыкларын а район-

Аны огъурлулугуу бла таза ниетлиги унутулмайды

Ануар хорлаган команданы капитанын алгышлайды.

ишли кереме. Ол урунуу жолун тау-байыкландырыуу комбинатда мастер болуп башлап, республикада бек улуу предпритияладан бирине таматалык да этгенди. 2009 жылда производство учреждение Россейде «Жол мюлкюню эм транспорт кыгулушну бөлүмюнде бек ири организация» деген сыйлы атха тийишли болганды.

Кесини кысыкка жашау жолунда Мухтар Ануарович кеп ахшы иш этгенди. Ол фахмулу кырауучу, уста оноучу болуу бла кыалмай, огъурлу да адам эди. Предпритияда ишлегенлеге кыайырылуугуу бла да айырмалы эди. Аны аллына болушлук тийей келгенге бир заманда угъай демегенди.

Есиюп келген жаш төлюге да кыайырылганды. Спортсменлеге, искусствого, маданиятха кыулук этгенлеге кез-кыулак болурдан артка турмаганды, биреуно юйюне ремонт этилгере кереклисин керсе уа, аны юсюндөн сёзюно биринчи ол башлаганды. Аллай хатерли, жан аурутхан адам эди.

Аны башчылыгы бла ТШСУ-да урунганла шахарда Эсгерюню майданын, мемориал комплексин да жангыртхандыла. Сёзсюз, ол тамамлаган битеу огъурлу ишлени санап чыккыган кыйынды, жаланда бир

да, андан тышында да кепле билгенди, эшитгенди. Матч башланган кюнден ахырына дери да анга кыарарга келгенлени саны бек кеп эди. Озглан шабат кюн а жууаплы тюбешиуле болгандыла. Аланы экиси да кыаты кюреше баргандыла. Хорламга итинмеген жокъ эди. Болсада ол хар кимге да жетип кыалмайды.

Алай бла ююнчю жерге Марий Элден келген эмда Элбрус райондан «Молодёжка» чыккыган эдиле. Биринчиле оюнну ал минутларында элбрусчуланы кыабакъ эшиклерине терк-терк бир ненча топу ашырадыла. Болсада ала да тюбешиуно ахыр минутларына дери алгъа, хорламга итингенлерин кыомагандыла. Оюнну ахырына эсеп тенг болады, кыошакъ минутлада уа «Молодёжка» дагыда юч топу кыонакъланы кыабакъ эшиклерине кийиреди. Эсеп 10:7 болады.

Финал тюбешиуе уа Элбрус райондан «EMERCOM» эмда СДЮШОР командада чыккыгандыла. От ёчултоучо гарнизонну футболчулары бу жолга дери болган эки эришиуде да онглап, бирден бирге ётген кубокну алып тургандыла. Бу жолгъу матчда да ала кыытарла да, Кубок

Асланбек Хуштов сёлешеди.

а, төреде болуучусу, ёмюрге да алада кыалыр деген оюм бар эди. Болсада сабий эм жаш төлю спорт школну келечилери да кыармашыр ююн кыалмагандыла. Аны себепли оюн да кыаты барганды, кыарачулары да кызындырганды.

Тюбешиуно биринчи минутларында окуна эки команданы кыабакъ эши-

Хорлаган команда.

клерин кыорулаганла артык тынч туйюл эди. Кыарачула да шох турурча туйюл эдиле. От ёчултоучюле уа, хар замандача, хорлам болдура келгенди. СДЮШОР-чула да «кылыкчыкыларын» кёргюзтор ююн кыалмагандыла. Тюбешиу бошалырга бир ненча такыйкыа кыалганда уа эсеп 5:4 болады. Бу жол насып СДЮШОР-чуланы жанында эди.

Жетишимге жетишгенлени, турнир кыатышханланы да КъМР-ни спорт министри Асланбек Хуштов, Элбрус муниципал районну жер-жерли самоуправление

советини председатели Отарланы Исмайыл, Тырныауз шахарны башчысы Жаппулары Руслан да алгышлагандыла. Андан сора уа Мухтарны атасы Ануар жашлары Далхат эм Азамат бла бирге хорлаганланы саугыалагандыла. Бирден бирге ётген кубок СДЮШОР-га берилгенди. Бир команда да белгиленмей кыалмаганды. Ала тюрлю-тюрлю номинацияда саугалангандыла.

Мызыланы Мухтарны жуууклары, ахлулары да Жаппулары Русланга, предприниматель Мечиланы Батырга, «Элбрустрас» предпритияны башчысы Темукулары Абдул-Хакимге, районда жол управленины башчысы Ахматланы Мураднингге аланы жашларын эсгерип, жыл сайын аллай сейирлик эришиуле бардыргыларын ююн жюрек ырызлыклары билдиргенди.

ХАДЖИЛАНЫ Жамал. Суратланы автор алганды.

Тюрлениуле

Кыармашыуу ахшы эсеплери

Республиканы Саулуук сакълау министрствосундан билдиргенлерине кере, былтыр, бурунгу жыл бла тенгледиргенде, КъМР-де туберкулёздан ауушханланы саны иги да азайганды. Алай бла 100 минг адам санына ол кёрюмдо 9,7 болганды. Бурунгу жыл бла тенгледиргенде (11,8), ол 17,8 процентге азайганды.

Ахшы тюрлениуле иги кесек аха кыоратылганы бла байламдыла. «Къабарты-Малкыарда 2020 жылга дери саулуук сакълау айнытыу» деген кыарал программаны

чеклеринде кыаралны эмда республиканы бюджетлеринден 90 миллион сом жиберилгенди. Ол ахагъа диагностика оборудование сатып алыннганды: районлада ара больницагага жети флюорограф, компьютер томограф, бактерицидний лаборатория эм башхала. КъМР-ни бюджетинден кыошакъ халда берилген ахагъа уа Туберкулёзга кыажу диспансерде ремонт ишле бардырыла турадыла.

Фтизиатрия службаны ишини баш магъанасы бу арууноу профлактикасын бардыруудады. Былтыр тийишли процедураны

республикада жашаганланы 58,5 проценти ётгенди. 136 мингге жууук акылбалык болмаган да. Ол а бурнугу жылдан эсе алты кереге кепдю. Бу тинтиулени хайырындан аруу энди кызгъала башланган шартланы бары да ачыклангандыла.

Дагыда ахыр эки жылны ичинде дарманла сатып алырген кыарал 45 миллион сом жибергенди. Ол болушлукну хайырындан аягы юсюне салынган саусузланы санын 40 процентге кёбейтирге онг болганды.

Бизни корр.

Ангылатуу

Токну тергеген приборланы ким салады?

Нальчикде кеп фатарлы юйлени бир-бирлеринде токну эсеплеучо приборланы алышындыргы кереклисин юсюндөн билдириуени кёрюрге болуукду. Бу ишни ким бардырады, аны мычмай тамамларга борлубузу огъесе угъаймы, ол жумушну хакы нелляй бир болурга керекди, деген соруула бла алгаракта редакцияга окуучуларыбыздан бири сёлешгенди.

Аланы «Кабалкоммунэнерго» унитар предпритияны специалистерине бергенбиз. Андан билдиргенлерине кере, токну эсеплеучо прибор хайырлануучуну мюлкюне саналады. Ол себепден аны алышындырыуу бла байламлы битеу кыоранчада адамны кесини боюнундадыла. Сёз ююн, ол бузулса, аллай неда анга ушаш тюрлюсон сатып алырга керекди.

Алышындырган а бу предпритияны специалистери этедиле. Анга деп алгарадан заявление жазарга тийишлиди. Ала бу жумушну тамамлагандан сора, приборга plombала салып, тийишли акты кыолугузга тутурлукдула. Аласыз ол прибор ишлегенге саналмайды.

Окуучубуз билдирген шарт а токну эсеплеучо эски приборланы алышындырыуу бла байламды. Ол да бошуна чыккыган хапар туйюлдо. Россейни Правительствоосу 2012 жылда 4 майдан 442-чи номерли бегимини 138-чи пунктунда юйледе электрокюню бек тую эсеплеген приборла (2.0 неда андан бийик класслы болганла) хайырлануулырга керекдиле деп айтылады.

Алай бла бу иш, баям, эртте, кеч болса да, этилгере керек эди. Аны ол неда бу кюнге дери тамамларга деп шарт тохташдырылмаганын да белгилерге сёебиз. Билдириуле этген фирмаладан бирине сёлешгенбизде, ол шартха анда да эс бургандыла. Приборну алышындырырга суюсегиз, «Кабалкоммунэнерго» предпритияга барыгыз.

Аны сагъынылган фирмала да тамамларга болурла, алай ала бла келишим этерни аллында бу ишни багъасын тынгылы соругуз. Дагыда, айтылганыча, тийишли plombала салынырын, акт берилгенин да билгиз.

УБАШЛАНЫ Мурат.

Акция

Юйсюз итлеге кыайгыра

Кеп болмай КъМКЪУ-да биология бла химия институтуну 1-чи эм 3-чю курсларында окууганла жандаурлукъ акцияны чеклеринде Нальчикде «Четыре лапы» деген юйсюз итле жашаган приютда болгандыла. Жаш адамла, кыуру кыоллары бла келмей, ары аз-маз аха бла болушлук да этгенди. Университетде генетика, селекция эм семеноводство жаны бла кафедраны доценти Анзор Паритов бла бирге жаныуарлага керек бола турган затла, ол санда дарманла, шприцле эм адырла да келтиргенди.

Студентлеге мында волонтерла Темиржанланы Анжела бла Жаннета Манвелова эм жаныуарлага кыарачу Бёзюланы Муслим тюбегенди. Ала кыонакъланы вольерлени

кёргюзгенди. Тёрт аякылыла не халда жашаганлары эм не ашагъанлары бла да шагырей этгенди.

«Бююнлюкде эки жыйырма ит барды. Кыарал жангы приют кыарача жер бергенди. Кыс-

ха заманда аны кыурулушу башлануурыкды, - деп билдиргенди Жаннета Альфредовна. Жууук кезиуде тамата курланы окуучулары бла приютну жокъларга сыйгенлерин билдиргенди.

Билдириу

Бирден кыоркыуусулуккуну кючлендирейик

Республиканы хурметли жамауаты! Экстремизм эмда терроризм бла байламлы аманлыкъланы неда хазырланла турганларыны юслеринден билдириуени жашырын халда этерге болуукду. Аны centrsk@mail.ru деген электрон адресге жибериге жарайды. Андан сора да, бу почта адресге письмо

бериге болуукду: 360003, КъМР, Нальчик шахар, Ногмов атлы орам, 49 мекам – РФ-ни МВД-сыны Шимал Кавказ федерал округда Баш управлениасыны КъМР-де Экстремизме кыажу арасы. Ышаныулыкуну телефонуна бу номер бла сёлешиге болуукду: 8-800-200-02-21.

КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кыарал комитетини, КъМР-ни Култура министрствосуну, КъМР-ни Журналистлерини союзу, «Кабардино-Балкарская правда», «Адыгэ псалъэ», «Заман», «Горянка», «Советская молодёжь» газетлени, «Литературная Кабардино-Балкария», «Ошхамохо», «Минги -Тау», «Солнышко», «Нюр», «Нур» журналланы редакцияларыны, «Къабарты-Малкыар» ВТК-ны, «Къабарты-Малкыар» ГТРК-аны, «Нальчик» ОРТК-аны, «Къабарты-Малкыар» республикалы информация агентствону, «Элбрус» китап басманы, «КъМР-ни Асламлы информация оргналарыны учреждениеларыны ишлерин жалчытуучо комплекс ара» ГКУ-ну, «Тетраграф» ООО-ну коллективлери «Кабардино-Балкарская правда» газетини баш редакторуноу алгыннгы орунбасары, КъМАССР-ни културасыны сыйлы кыулукчысу КУМЕХОВ Желяби Султанович ауушханына бушу этедиле эмда аны жууукларына бла ахлуларына кыайгы сёз бердиле.

Кавказ жазуучуланы клубу аны кыурагъанладан бири ЕЛМЕЗЛАНЫ Мурадинге жашы Элдар ажымлы ёлгенине бушу этип кыайгы сёз береди.

Жолугуу Мектеплени тауусханлагъа болушлукъга

РФ-ни ФСИН-ини КъМР-де Управлениасыны келечилери Зольск районда школаны тамата классларыны окуучулары бла тюбешгенди. Анда сёз ведомствону окуучу учрежденияларына кириуно юсюндөн барганды.

Управленианы башчысыны орунбасарыны кыулугуун толтурган Аслан Канкулов эмда кадрла жаны бла бёлюмю таматасы Зарема Камбиева окуучу юйлеге кирирге сыйгенлеге измелени, жорукъланы, студентлеге берилген гарантияланы юслеринден айтхандыла.

ФСИН-ни учрежденияларында окууганла, бийик билим алгандан сора да,

арта иш бла жалчытылынадыла, окууган кезиуде хакъсыз жашайдыла, стипендия төленеди. Вузну бошагандан сора уа ич службаны лейтенанты деген чын бериледи, -дегенди Аслан Канкулов.

Тюбешиуге кыатышханланы докладчылага соруулары кеп эди. Ала стипендияланы, ишге тохташыну юсюндөн билдирге суйгенди.

Алай бла РФ-ни ФСИН-ини КъМР-де Управлениасы ведомствону бийик билим берген бу учрежденияларына очно кириге сыйгенледен завкала алады:

- РФ-ни ФСИН-ини академиясына – «Тылны жалчытыу»
- РФ-ни ФСИН-ини Влади-

мир областда юридический институтуна – «Право низамны сакълау иш»

- РФ-ни ФСИН-ини Самарада юридический институтуна – «Юриспруденция»

- РФ-ни ФСИН-ини Воронежде институтуна – «Энци связны информация технологиялары».

РФ-ни ФСИН-ини вузлары-

на окуугыа кириуно юсюндөн толу информацияны кадрла бёлюмде бу телефон номерге сёлешип билдирге болуукду: (88662)77-93-74.

Неда Управлениага келип сурарга да жарайды: Нальчик шахар, генерал Абидов атлы орам, 2 «а» мекам.

УФСИН-ни пресс-службасы.

УЧРЕДИТЕЛЫЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор АТГАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДАКЦИЈА: ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редакторуноу орунбасары) ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редакторуноу орунбасары) ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь) ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашау бёлюмю таматасы)</p>	<p>ТЕЛЕФОНЛА: Редакторуноу приёмный - 42-63-01. Баш редакторуноу орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Кореكتورла - 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЈАНЫ БЕЛОМЛЕРИ: Жамауат-политика жашау - 42-67-68, 42-24-02. Култура - 42-75-82. Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жангылыкка эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучула бла байламлыкка журютоу эм реклама - 42-37-94. Энци корреспондент - 42-68-72. Тилманча - 40-28-97. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бла кыагыт журютемейди. Кыол жазмалага рецензия этилмейди эм ала артка кыайтарылмайдыла.</p> <p>Газетде басмаланган материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимге болуукду. Алада айтылган хар зат ююн</p> <p>Россей Федерацияны Басманы юсюндөн законна тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.</p> <p>Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинак бла жазылган 5-6 бет) кепно алмайды.</p> <p>Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин кыоруулау жаны бла Кыбаргы-Малкыар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июнда регистрация этилгенди.</p> <p>Регистрация номер—Н—0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетни басмага КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кыарал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33</p> <p>Газетлени ислерине тапдыруу ююн КъМР-ни почта связны федеральный Управлениасы жууаплыды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10</p> <p>Газетлени розницага сатыу ююн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууаплыды. Телефон: 42-69-34</p>	<p>Номерге графикте кере 19.00 сагытта кыол салынады. 20.00 сагытта кыол салыннганды</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЫ: Курдаланы Сюлемен - дежурный редактор; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары; Зезаланы Лида - (1,2-чи бетле), Гезяланы Валентина - (3,4 - чо бетле) - кореكتورла.</p> <p>Тиражы 2050 экз. Заказ № 267 Багыасы 10 сомду.</p>	<p>РЕДАКЦИЈАНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЫНИ АДРЕСИ:</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5 электрон почта: elbor_50@mail.ru</p>
---	--	---	---	--	---